

10.09.2018

Asia/30

§ 552

V 26.9.2018, Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite graffiti- ja muraalitaiteen saamiseksi Herttoniemen ja Siilitien väliseen meluvalliin

HEL 2018-002599 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus esitti kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto katsoo valtuutettu Sami Muttilaisen aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 18 muuta valtuutettua esittävät, että kaupunki ryhtyy toimiin graffiti- ja muraalitaiteen saamiseksi Siilitien ja Herttoniemen väliseen, noin viiden metrin korkuiseen ja 1,5 kilometrin pituiseen meluvalliin. Aloitteessa todetaan, että meluvalli on kaupunkikuvallisesti kiinnostava kohde, ja ehdotus on linjassa kaupungin vision kanssa, jossa edistetään kaupunkikulttuuria myös katu- ja ympäristötaiteen kautta.

Hallintosäännön 30 luvun 11 §:n 2 momentin mukaan kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle käsiteltäväksi aloitteen, jonka on allekirjoittanut vähintään 15 valtuutettua.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan aloitteesta antamassa lausunnossa todetaan, että kyseinen melumuuri soveltuisi luvallisen graffititaiteen kohteeksi. Näin suurten kohteiden toteutus edellyttää kuitenkin, että

kaupunki selkeyttää omia toimintamallejaan. Rakennushankkeiden suunnittelu- ja päätösvaihe olisi luontevin aika käynnistää keskustelut tämän kokoluokan taidehankkeista. Taidehankkeen voisi sisällyttää alkuperäiseen rakentamishankkeeseen ja rakentamisen kustannuksiin. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan resurssit eivät mahdollista näin isojen hankkeiden toteuttamista. Yksi mahdollinen toteuttajataho voisi olla Helsingin Juhlaviikot. Toinen vaihtoehtoinen malli olisi yhteisötaidetoimijoiden aloite, jota voitaisiin rahoittaa osallistuvan budjetoinnin kautta. Joka tapauksessa hanke on niin mittava, että sen toteuttaminen vaatii pidemmän suunnittelu- ja toteutusaikataulun.

Kaupunkiympäristön toimialan lausunnossa 14.8.2018 todetaan, että meluaita rakennetaan yleisten töiden lautakunnan 16.10.2008 tekemän päätöksen mukaisesti. Metroradan puolelta meluaita on absorboiva, mikä vähentää metromelun heijastumista melusteestä. Graffiti- tai muraalitaide vaatii yleensä tasaisen ja kovan pinnan, joka puolestaan heijastaa ääntä. Meluseinien eteen tehdään kasvillisuusverkkoja, jotka pehmentävät meluseinän olemusta. Teknisessä mielessä ei ole estettä asentaa meluseinään jälkikäteen ympäristötaitetta, kunhan se ei muodosta yhtenäistä ääntä heijastavaa pintaa, ja joka on myös kohtuullisin kustannuksin ylläpidettävissä. Mahdollisen ympäristötaitteen tekemisen yhteydessä on huomioitava erityisesti liikenneturvallisuusnäkökohdat, sillä työskentely tapahtuu katualueella vilkkaan Itäväylän välittömässä läheisyydessä.

Kaupunginhallitus toteaa, että graffiti- tai muraalitaiteen sijoittaminen Siilitien ja Herttoniemen väliseen meluvalliin olisi poikkeuksellisen mitava hanke, jonka toteuttamiseen kulttuurin ja vapaa-ajan toimialalla ei ole mahdollisuuksia. Meluvallin rakenne ei myöskään sovellu perinteiseen graffiti- tai muraalitaiteeseen. Ympäristötaitteen toteuttaminen meluvalliin vaatisi siten kaupungin ulkopuolisia toteuttajia ja mahdollisesti myös uudenlaisia teknisiä ratkaisuja. Kaupunginhallitus pitää asiassa esitettyä selvitystä riittävänä.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Leena Mickwitz, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36054
leena.mickwitz(a)hel.fi

Liitteet

1 Valtuutettu Sami Muttilaisen aloite

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristön toimiala 14.8.2018

HEL 2018-002599 T 00 00 03

Valtuutettu Sami Muttilainen ja 18 muuta valtuutettua ovat 28.2.2018 tehneet valtuustoaloitteen taiteen saamiseksi Herttoniemen ja Siilitien väliseen meluvalliin. Aloitteessa todetaan, että meluvalli on n. viiden metrin korkuinen, n. 1,5 km pitkä, pääväriltään vihreä, eikä se häikäise estetiikallaan jääden hyvin kolkoksi. Valtuustoaloitteessa esitetään, että kaupunki ryhtyy toimiin graffiti- ja muraalitaiteen saamiseksi kyseiseen meluvalliin. Meluvalli on kaupunkikuvallisesti kiinnostava kohde ja linjassa kaupungin tämän hetkisen visioiden kanssa, joissa edistetään kaupunkikulttuuria myös katu- ja ympäristötaiteen kautta.

Herttoniemen ja Siilitien metroasemien väliin rakennetaan meluaita YTLK 16.10.2008 § 602 päätöksen mukaisesti. Metroradan puolelta meluaita on absorboiva, mikä vähentää metromelun heijastumista melusteestä. Graffiti- tai muraalitaide vaatii yleensä nimenomaan tasaisen ja kovan alustan, esimerkiksi betonimuurin, joka puolestaan heijastaisi ääntä. Meluseinien eteen tehdään arkkitehtisuunnitelman mukaisesti kasvillisuusverkkoja jotka pehmentävät meluseinän muuten sangen massiivista olemusta. Teknisessä mielessä mikään ei estä asentamasta meluseinään jälkikäteen ympäristötaidetta kunhan se on sellaista joka pystytään ripustamaan seinän pintaan, ei muodosta yhtenäistä ääntä heijastavaa pintaa ja joka on myös kohtuullisin kustannuksin ylläpidettävissä kyseisessä ympäristössä.

Jos meluaitaan tehdään ympäristötaidetta, tulee huomioida erityisesti liikenneturvallisuusnäkökohdat, sillä työskentely tapahtuu katualueella vilkkaan Itäväylän välittömässä läheisyydessä.

Kaupunkiympäristön toimiala 8.8.2018

Lisätiedot

Reetta Putkonen, liikenne- ja katusuunnittelupäällikkö, puhelin: 310 37079
reetta.putkonen(a)hel.fi

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta 24.04.2018 § 88

HEL 2018-002599 T 00 00 03

Lausunto

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta antoi asiasta seuraavan lausunnon:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta toteaa, että kyseinen melumuuri voisi olla soveltuva kohde luvalliselle graffititaiteelle. Kaupungin tulee kuitenkin ensin selkeyttää omia toimintamallejaan ja sopia, miten näin suuria julkisen tilan taidehankkeita voitaisiin toteuttaa. Luontevin aika käynnistää keskustelut näin mittavien hankkeiden taidesisällöistä ja kustannuksista olisi rakentamishankkeiden suunnittelun ja niistä päättämisen yhteydessä. Taidehankkeen olisi tällöin voinut sisällyttää alkuperäiseen rakentamishankkeeseen ja rakentamisen kustannuksiin. Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan omana toimintana näin mittavan julkisen katutaidehankkeen toteuttaminen ei ole nykyresurssein mahdollista.

Esitetyn maalauspaikan koko on 7 500 m², mikä tekee mahdollisesta hankkeesta poikkeuksellisen. Tämän kokoluokan teoksen tekeminen, teettäminen tai tekemisen avustaminen toimialan käyttötalousmenojen tai avustusmäärärahojen puitteissa on haastavaa. Mittavimmat aiemmin nuorisopalveluissa toteutetut katutaideprojektit Kulosaaren melumuuri (koko 600 m²) ja Malminkartanon juna-asema (koko 1 200 m²) olivat huomattavasti nyt esitettyä aluetta pienempiä.

Kustannukset näin suureen teokseen olisivat mittavat. Neliötä kohden voidaan arvioida kuluvan noin 3 spraymaalipurkkia, jolloin maalin tarpeen tässä esitettyssä meluaidassa voidaan karkeasti arvioida olevan noin 22 500 purkkia. Yleensä laskennallisesti arvioidaan yhden purkin arvoksi noin 4 euroa, jolloin yksin nämä kustannukset seinän osalta ovat noin 90 000 euroa. Kustannuksista puuttuu vielä kokonaan muun muassa pohjatöiden ja liikenteenvalvonnan kustannukset. Joka tapauksessa hankkeen kustannukset ilman taiteilijoiden omia kuluja ylittävät 100 000 euroa.

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimialan lisäksi kaupunkikonsernissa on muitakin tahoja, joiden tehtäviin voi kuulua tämän kaltaisten hankkeiden edistäminen. Toimija, jolla on erityinen mahdollisuus, ja nykyisen strategian mukaan myös velvollisuus, tuottaa kaupunkia kehittäviä ja elävöittäviä tapahtumia on Helsingin Juhlaviikot.

Kaupunginosia elävöittävien hankkeiden tuotantotapana voi olla myös esimerkiksi osallistuvan budjetoinnin kautta tulevaa yhteisötaidetoimijoiden aloite ja sen toteuttaminen. Tällöinkin teoskokonaisuuden tekemistä kannattaisi jaksottaa useammalle vuodelle, jolloin siitä tulisi muuttuva ja elävä osa kaupunkitilaa.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunnan mukaan ensisijainen vaihtoehto laajan katutaidehankkeen toteuttamiseen ja tukemiseen on kytkeä han-

ke osaksi melumuurin rakentamisen prosessia ja budjettia. Mikäli taidehankkeen kytkeminen rakennushankkeeseen ei enää tällä aikataululla ole mahdollista, voi kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala toimialajohtajan johdolla käynnistää keskustelun Helsinki-viikon säätiön kanssa siitä, voisivatko juhlaviikot ottaa asiassa taiteellisen ja tuotannollisen vastuun. Joka tapauksessa koko melumuurin maalaushanke on niin mittava operaatio, että sen toteuttaminen ei voi toteutua vielä tämä kesänä, vaan hanke vaatii pidemmän suunnittelu- ja toteutusaikataulun.

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että meluvalliin pyritäisiin toteuttamaan taidetta jossain muodossa ja kokoluokassa.

Käsittely

24.04.2018 Esittelijän ehdotuksesta poiketen

Vastaehdotus:

Sami Muttilainen: Lisätään lausunnon loppuun:

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta esittää, että meluvalliin pyritäisiin toteuttamaan taidetta jossain muodossa ja kokoluokassa.

Kannattaja: Arja Karhuvaara

Kulttuuri- ja vapaa-aikalautakunta hyväksyi Sami Muttilaisen vastaehdotuksen yksimielisesti.

Esittelijä

kulttuurin ja vapaa-ajan toimialajohtaja
Tommi Laitio

Lisätiedot

Tiina Hörkkö, aluepäällikkö, puhelin: 310 23188
tiina.horkko(a)hel.fi
Stuba Nikula, kulttuuripalvelupäällikkö, puhelin: 310 37000
stuba.nikula(a)hel.fi